

HAJDUFŐ

Tek. Nemzeti Múzeum

Budape

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 3 PENNÓ
Egyes szám ára hálótiszta 18 fillér. Vacsorap 20 fillér

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELMÉRÉS SZERZŐJÉNEK
VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, JÓZSEF KIR. HERCEG U. 18
Szerkesztőség T. 3-47. • Kiadóhivatal T. 3-48.

Calles és barátai

(In.) Az amerikai történet legborzalmasabb rabló-uralma, melyek kegyetlensége, gyűlölete és szabadkőmives vandalizmusa még a bolsevizmus vértengerénél is magasabb hullámokba tört, melynek szadizmusában egy modern és liberális elvekben megátalkodott Nero: Calles nagymester rendezte fenevad-orgiáit, — a „királyi építőművészet” mexikói páholymunkája utolsó napjait éli. A kereszténység martiologiumának négyezer feketecsuhalás áldozata és háromszor annyi Krisztus-kereső ember vértanu halála jelzi az utat, amelynek vérázott földjén a jelenkor legnagyobb gazembere és rablóbandájának garzadálkodik három esztendő óta.

Leprával beoltott papok, porig égetett templomok, körmenetekre leadott sortűzek, börtönbilincsek, orgyilkosságok, akasztófák és pirosra gyújtott máglyák: mind-mind azt hirdetik, hogy nincs a világon bünyösebb, rosszabb és hitványabb indulat, mint az a „világmegváltó liberálizmus”, mely tizenhatezer életet oltott ki Mexikó földjén s amelynek lelketlensége nyolcszáz millió keresztény arcába vágta a szabadkőmives „szeretet” világhazugságát...

Az amerikai rémuralom harmadik évfordulóján kitért az ellenforradalom. Napról-napra nagyobb a sereg, mely megelégtelte Callesék diktatúráját. A texasi jelentések után azt gondolná az ember, hogy fellélegzik a világ, a genfi palota nagyárbócára akasztják a győzelmi zászlót s az „emberi jogokért” küzdő Egyesült-Államok is akcióba lépnek... Csak naiv és együgyű ember gondolhat ilyet. A népszövetség tanácsában másról folyik a vita s az Egyesült-Államok frissen választott elnöke, a „béke és szeretet világapostola” kijelenti, hogy ad ugyan fegyvereket, de kizárólag csak Calleséknek... Kellogg államtitkár, a paktumos békfenomén most megy a Fehér Háza, hogy szót emeljen a „diktátor” érdekében és New-Yorktól Moszkváig minden szabadkőmives világvezér csak azért a Callesért lelkesedik, akiről tudjuk, hogy Spanyolországban „Eltas Plutarco”-nak hívták s a dublini „Studiens” így jellemezte:

... atyai ágon abból a szíriai törzsből származik, mely eddig is rengeteg mérgező anyagot vitt be a Latin-Amerika lakossága közé...

De ne beszéljünk csak mérgező anyagról. Gondoljunk inkább a lezajlott három esztendőre, mely a világbéke nevében épügy nem hozta meg az optans-pör főtárgyalását, mint például a mexikói vérfürdő elítélését. Ki vett tudomást arról, hogy Tolucában egy Bonillas nevű püspökkel Hooverék protegáltja vérgigátszatta a kálváriát s amikor keresztrefeszítették, egy terrorlegény áldofite lándzsával a szívé? Ki hal-

lott arról, hogy Arandes 1927-i elfoglalásakor egy tizenháromeves kislíut, mert imakönyv volt a kezében, rabló katonák darabokra téptek? Megírta-e egyetlen lap is, hogy a guanajuati Leon egyik külvárosában Chovel Raffael kántort megvakították? Hogy a nyolcgyermekes Chagolla csizmadiat elevenen eltemették és Zacatecasban Correa káplánt az Oltárszentségtartóval ütötték agyon? Hallott-e valaki mindezekről?

Volt-e visszhangja annak a kegyetlenségnek, amellyel Calles szétbombáztatta Jalisco városát? Hogy a Mariana-szigeteken 2000 deportált halt meg éhen 1928 elején? Hogy Guadalajarában egy Saba Reyes nevű papot benzinnel öntöttek le s elevenen megégették és hogy a doloresi temetőben tizenhét élő papot földeltek el, mert titokban vallástant tanítottak?

Ime: a szabadkőmivesség. S minderről semmit sem hallott a világ. Mert a napilapokban évekig olvashattunk Matteotti gyilkosairól, a válogatott kínzásokról, amiket „konstruktív” elemek találtak ki a liberálizmus halálára... Sacco és Vanzetti, a két szocialista gyilkos kivégzése még ma is kísért. A spanyol inkvizíció borzalmáról egy nap alatt többet beszél a „világsajtó” 1929-ben, mint három év alatt Mexikóról... Egy Rombach-utcai pofon nagyobb visszhangot vált ki a párisi és londoni sajtóból, a körüli napilapok többet toporzékolnak egy szadagóriai handlé, vagy akár egy Costa Foru (oláh szabadkőmives vezér) eltángálása miatt, — mint amennyit három év alatt az egész mexikói rémuralomról értesültünk...

És most, amikor Calles barátai a keresztény és hazaitas mexikói nép további elnyomására fegyvereket küldenek, amikor Hoover elnök Kellogg paktál a mexikói diktatúra megmentéséről, amikor Genfben nem akad államférfi s az egész világon egyetlen sajtóhatalom, mely — ha nem is fegyvert, — de legalább biztató üzenetet küldene a szabadságunkért és legerősebb emberi jogukért harcoló felkelőknek: tisztán láthatjuk azt a világszellemet, melytől a mexikóiak épügy nem várhatnak semmit, mint a trianoni magyarok keresztény miltói.

Ez az a szellem, mely ugyanegy kézzel szakítja szét a Kárpátok hegyláncait, kergeti romlásba Oroszország népét s gyújtja fel azt az emésztő Kain-máglyát, melynek lefelé ömlő füsttengerében egy tizenhatmillió világi ország életereje három esztendőn keresztül fulladozott a XX. század örök szegényére.

Ütött a huszonegyedik óral Csordultig megtelt a pohár. Tizenhatezer mexikói halott vértanu-lelke a bizonyosság arra, hogy a keresztény lelkek mélyében egyetlen pozitív erő: a megváltó Ur Jézus változatlanul éli az igazság életét és eljön az idő mely diadalt szerez az igazságnak, hogy New-Yorktól Genfig és Mexikótól Szentpétervárig első-pörje Callest a barátával együtt...

A juniusi ülészakban dönt a népszövetség a kisebbségi kérdés ügyében

Egyhanguan elfogadták a japán delegátus kompromisszumos megoldási javaslatát

Genf, március 7. A népszövetségi ülésen ma délelőtt folyamán kompromisszumos megoldásra jutottak a kisebbségi problémával kapcsolatban benyújtott javaslatok ügyében. A kompromisszum értelmében egy

három bizottságot küldenek ki,

A kompromisszumos indítvány

Genf, március 7. A nemzetek szövetségének tanácsa ma délután vita nélkül elfogadta azt a kompromisszumos megoldást, amelyet Adatej japán előadó javasolt a kisebbségi probléma bizottsági tárgyalására. A kompromisszumos megoldás értelmében munkabizottságot létesítenek, amelyben a tanács angol, japán és spanyol tagjai foglalnak helyet. Ennek a munkabizottságnak az lesz a feladata, hogy a német és kanadai indítvány vitájában kifejezésre juttat különböző szempontok figyelembe vételével gyűjtse a szóbanlévő anyagot, ezenfelül átveheti a kisebbségi kötelezettséggel bíró államoknak, vagy bármely más népszövetségi tagállamnak megjelzéseit. E megjelzéseket április 15-ig kell benyújtani. Ezek alapján az előadó a bizottság jelentését is fogja dolgozni, amelynek előzetes megvizsgálására a népszövetségi tanács valamennyi tanácsos bevonásával a tanács legközelebbi ülészaká előtt bizottságot létesített. E tanács bizottság valószínűleg valamelyik spanyol városban fog összejülni.

Mit tartalmaz a javaslat

Genf, március 7. Japán képviselője a következő határozatot terjesztette a tanács elé:

1. A tanács megbizsa előadóját, hogy juniusi ülészakára tegyen jelentést azokról a prozoziciókról, amelyekkel Kanada és Németország képviselői foglalkoztak. Vegye figyelembe azokat a különböző szempontokat, amelyeket a tanács egyes tagjai felhozta.

2. A tanács felkéri Nagybritánia és Spanyolország képviselőit, hogy az előadót támogassák.

3. Az előadó és társai mindazoknak az államoknak kormányától, amelyek a kisebbségek védelmére szolgáló határozmányokat fogadtak el, átvehetnek minden észrevételt, amelyeket ezek a kormányok hozzájuk kívánnak juttatni. A nemzetek szövetségének minden tagállama hasonló ügyben tehet észrevételt. A különböző észrevételeknek 1929 április 15-ike előtt be kell érkezni a nemzetek szövetsége főtákarához.

4. A tanács ebben az ügyben a legközelebbi ülészak előtt összeül.

5. A népszövetség főtákarára a nemzetek szövetsége minden tagállamával közölni fogja ezt a határozatot.

Elhalasztják a kisebbségi probléma tárgyalását

Arról beszélnek, hogy a legközelebbi tanácsülést San-Sebastianban tartják meg. A tanács bizottság megbeszélései alapján a népszövetségi tanácsnak legközelebbi,

juniusi ülészaká alatt kell dön-

teni a kisebbségi probléma elvi megvizsgálásáról készített indítványokról.

A plenáris ülésen különben kisebb jelentőségű ügyeket tárgyaltak. A délelőtti folyamán politikai megbeszélések voltak, amelyek során bizonyos jelentősége van Valkó Lajos magyar külügyminiszter és a jugoszláv külügyminiszter összejövetelének. Ezalkalommal megbeszéltek, hogy a Magyarország és Jugoszlávia között a jugoszláv döntőbírónak a vegyes döntőbírósgábol való vizsgálódása folytán előállott optansvitát

még e hónap folyamán Belgrádban sürgősen eljárás alá veszik.

Ugyancsak ma délelőtti találkozás folyt le a jugoszláv és görög külügyminiszter között. Megbeszéltek az új görög-jugoszláv barátsági szerződés aláírása alkalmával kövendő ceremóniát. A szerződést előreláthatólag a hét végén írják alá Genfben.

Trockijt nem fogadja be Franciaország sem

Páris március 7. A tegnapi minisztertanácson Trockij kérelme is szóba került, amelyben Trockij arra kérte a kormányt, hogy engedjék meg neki a Franciaországban való letelepedést. A minisztertanács hír szerint úgy döntött, hogy a jelen pillanatban nem forog fenn semmi ok arra, hogy módosítsák a Trockij ellen már évekkal ezelőtt kiadott tiltási végzést.

Zuna Kálmán a budapesti Merán szállodában agyonlőtte magát

A rendőrségnek hátrahagyott levelében azt írta, hogy nagy kártyaveszteségei kényszerítették őt a sikkasztásra

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Hajdúföld budapesti tudósítója telefonon jelentette esütörtökön reggel, hogy Zuna Kálmán bűnségi végrehajtó, aki — mint ismeretes — több ezer pengőt sikkasztott, majd a fővárosba szökött.

a Merán-szállodában lőbelőtte magát és meghalt.

Zuna Kálmán sikkasztási bűnügyéről a debreceni rendőrség már napokkal ezelőtt értesítette a budapesti rendőrfőkapitányságot s így ott is széleskörű nyomozást indítottak elfogására. Hosszas nyomozás után megállapították a detektívek, hogy Zuna minden éjjel más és más szállodában tölti a nappalokat mert egész éjszaka kártyázik s a szállodában álnéven jelenti be magát. Csütörtökön kora hajnalban, fekete téli kabátban, szürke kalapban egy magas fiatalember jelentkezett a Merán-szálloda portásánál, ahol mint Kovács Andor nyugalmazott századosnak mondta magát, aki üzleti ügyekben Szolnokról jött Budapestre. A szálloda portása gyanusnak találta az idegesen viselkedő idegent, akinél csak egy kis újságpapírosba göngyölt csomag volt s értesítette az egyik detektívcsoportot.

Reggel 9 órakor egy detektív ment a szállodába, hogy igazoltassa Zunát. Mikor bekopogtatott az ajtón, egy rendkívül ideges hang válaszolt belülről: — Ki az?

— A portás vagyok, nagyságos uram. — mondta a detektív — és kérem, nyissa ki az ajtót!

Pár percig néma esőnd, majd tompa dörrenés volt hallható.

Azonnal felfeszítették az ajtót s a

személyleírás után a detektív megállapította, hogy Kovács Andor azonos Zuna Kálmánnal.

Az V. kerületi rendőrfőkapitányságról rendőri bizottság szállt ki a szállodába, de

már ekkorra Zuna kiszenvedett.

A bizottság pár pengő készpénzt talált Zuna tárcájában és egy levelet, amely a rendőrségnek volt címezve:

— Tekintetes rendőrség! Azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy minden éjjel más nővel, más és más helyen mulattam, nem felelnek meg a valóságnak. Tudomásukra adom, hogy a kártya áldozata vagyok, a kártya-veszteség kényszerített erre a lépésre. Pestre azért jöttem fel, hogy még egyszer szerencsét próbáljak, de nem sikerül. Egyetlen kívánságom, hogy ne boncolják fel a holttestemet. Tisztelettel: Zuna Kálmán.

Az öngyilkos végrehajtó tetemét elszállították a törvényszéki orvostani intézetbe. Zuna halálesetével kapcsolatban a Hajdúföld munkatársának illetékes helyen kijelentették, hogy a Zuna hivatalában elrendelt házi vizsgálat megállapította, hogy

az elsikkasztott összeg 100 ezer pengő, amelyet valószínűleg elkártyázott.

Mint érdekességet kell megemlíteni, hogy nem felel meg a valóságnak Zunával kapcsolatban az a híresztelés, hogy a végrehajtó egy elegáns, szép és ismét asszonytal szökött volna meg. Ezzel szemben az az igazság, hogy Zunával egy nagyon is egyszerű leány ment el, akit hazatérése után a debreceni vizsgálóbírószámon már ki is hallgattak.

A házadómentességhez fűzött reményeket meghiúsítja az építőanyagok árának nagy emelkedése

A tavasz kezdetével az építkezés megindítása az a legnagyobb probléma, amely most a gazdasági élet minden ágát foglalkoztatja. A lakástermelés megindulását elsősorban attól várják, hogy a kormány ténylegesen megadja a házadómentesség kiterjesztését.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter a képviselőház tegnapi ülésén jelentette be, hogy ebben a kérdésben a legközelebb szaktanácskozási fog tartani, amelyre meghívja az összes érdekelteket. Kétségtelen, hogy a kormány honorálni fogja az építkezés megindulásához fűződő óriási érdekeket és azt a

harminc, illetve harmincöt éves házadómentességgel fogja elősegíteni.

A kormánynak ezzel a támogatásával szemben azonban egyre aggasztóbb

az építőanyagok árának folytonos emelkedése.

Alig van már olyan építőanyag, amelynek készítői, vagy fergalomba hozói ne tömörültek volna kartelbe, saját, legönzöbberdekeik védelmére. Legutóbb a parkettagyárosok kartelja alakult meg és működését azzal kezdte, hogy a parketta árát egyszerre negyven százalékkal feleremelte. A téglá-, a cement-, a mész-, a vasgerenda-, a rudvas-, a kályha-

az épületvasálás-, a kályhacső-, a fayence-, a cement-, a redőny-, a sodronyfonal- és még sok mindenféle más kartel drágítja az építkezést. Ezek a kartelek megegyeznek abban, hogy a veszített háború és összeomlás következtében előállt nagy adókat teljesjen

a fogyasztókra igyekeznek áthárítani.

A vámvédelem monopoliusszerű helyzetet biztosít ezeknek a karteleknek, amelyek egyáltalában nem kívánnak áldozatot hozni az ország gazdasági talpraállításáért. A háború előtti nyereséget, sőt még ennél is többet igyekeznek maguknak feltétlenül biztosítani és a termelési költségek és adók minden emelkedését százszázalékban háritják a fogyasztókra.

Ezáltal emelkednek az építkezési költségei olyan nagy mértékben, hogy már attól lehet tartani: az építkezési anyagok drágasága

meg fogja húsítani az adókedvezményhez fűzött reményeket.

Az építkezés megindulásának ezek a nagy nehézségei legközvetlenebbül az építési vállalkozókat érintik, mert ők látják a legtisztábban, hogy a mai anyagárak mellett már lehetetlen a rentábilis építkezés.

Az új házakban a befektetett tőke törlesztésére és kamatozására olyan

házbéreket kell megállapítani, amelyek a nagyközönség nem tud megfizetni. A háború előtti lakbérének háromszorosával kell már kalkulálni, holott a lakosság kereseti lehetőségei és jövedelmei mélyen a háború előtti nivó alatt állanak.

Ezért most az építési vállalkozók, elsősorban a fővárosiak, olyan akcióba kezdtek, mely megérdemli a legmesszebbmenő támogatást. A tizenkét legnagyobb építési-vállalkozó-cég ugyanis hosszú tárgyalások után megegyezett abban, hogy

közösen gondoskodik az építőanyagok lehető olcsó beszerzéséről.

Ebből a célból igyekeznek olyan kartelen kívülálló kisebb gyárakat megszerezni, amelyek kellő kibőví-

tés után fedezni tudják a tömörülésben résztvevő vállalkozók anyagszükségletét. Így már megegyezést kötöttek egy kisebb faárnyárral, amely parkettát is készít és egy fayencegyárral. Ezeknek a gyáraknak a vállalkozók megfelelő tőkét becsátanak rendelkezésre, hogy az üzemet kibővíthessék és a befektetett tőke kamatai fejében az árakat a lehető legolcsóbbra szabják. Tárgyalások vannak folyamatban további gyáraknak ilymódon való megszerzésére, amelyeknek mind karteláron alul kell az építési anyagokat szállítani.

Sajnos, a legfontosabb építési anyagokat, elsősorban a cementet nem tudják ilymódon beszerezni, mert ma az összes cementgyárak a kartelhez tartoznak

A közigazgatási reform javaslatának vitája a képviselőházban

Budapest, március 7. A Ház mai ülésén folytatták a közigazgatási rendezéséről szóló javaslat vitáját. Grieger Miklós foglalkozott a közigazgatásunk szerepével és felvetette a kérdést, mi marad meg a polgárok szabadságából, ha feláldozzák az önkormányzatot. Hibáztatja, hogy a javaslat az alispánnal szemben tulajdonságos nagy hatáskört biztosít a főispánnak. A reform főcéljának azt kell tekinteni, hogy

a közigazgatást mindenféle mellékes szempont nélkül a nemzet és a nép szolgálatába állítsuk.

A vármegyék az elszakított részekben is az eleven magyar erőt képviselik. Alakíthatnak helyettük zsupánóságokat, szuronyokkal szétszaggathatják a vármegyey élet kötelekeit, de az ezer éves történelmi kapcsolatokat nem tudják megszüntetni. Ott ahol idegen járom alatt nyög a magyarság és égbekiáltó igazságtalanságokat szenved el, minden vármegyve, mint egy kis ország, saját népe lelkében táplálja a feltámadás gondolatát.

Peyer Károly: a javaslattal politikai céljait akarja a kormány biztosítani. (Bethlen István gróf miniszterelnök mosolyog.) Élesen bírálta a javaslat rendelkezéseit. Szemére vetette a kormánynak, hogy a javaslatban osztály-érdeket tartott szem előtt. Kifogásolta a bizottsági tagság megvonására vonatkozó rendelkezéseket.

Kray István báró örömmel üdvözölte a javaslatot, amely sok meddő kísérlet után végre lehetővé tesz olyan törvényt megalkotását, amely az önkormányzatot lényegében nem csorbítja, mégis

kiküszöböli a közigazgatás iennálló hibáit és bajait.

Hosszasan foglalkozott a vármegyey

jelentőségével, majd az egyes rendelkezésekre vonatkozó megjegyzéseit mondotta el. Hangoztatta, hogy a nőket nem szabad kizárni, különösen szociális kérdésekben volna szükség a nők véleményének meghallgatására. A törvényjavaslat egyik legsikerültebb alkotásának a kisgyűlést tartja.

Ezután az elnök Kállay Tibort hívja fel szólásra, ki azonban nincs a teremben, utána az ellenzék sorából Malasics Géza következik, aki szintén nem tartózkodik az ülés-teremben.

Meskó Zoltán: Hol az ellenzék? Nincs ellenzék a javaslattal? Be kell zárni az ajtót!

Az ülés két óra előtt néhány perccel ért véget.

Munkában a besurr nő betörők

Az elmúlt napokban nagyszabású betörést követtek el ismeretlen tettesek Mecz Mór gabonakereskedő és Jakobovics József lakásán. Távollétkben lakásukba besurruló tolvaj behatolt és aranyneműeket, ékszereket magához véve eltűnt. A rendőrség nyomoz az ismeretlen tettes után.

Halálraégett egy két éves gyermek

(A Hajdúföld tudósítójától.) Súlyos égési sebektől borítottan szállították be a sebészeti klinikára Tiszadadáról Grünfeld Lajos 2 éves gyereket. A gondos ápolás nem segített rajta, súlyos sérülésébe belehalt. A sebészeti klinikán felboncolták és a vizsgálat megindult annak megállapítására, hogy a szerencsétlenségért kit terhel a felelősség.

Hirdessen a Hajdúföldben

A müncheni pálos barátok által főzött világhíres

Salvátor sör

cégünkhöz, mint egyedárúsítóhoz beérkezett és kapható állandóan friss töltésben. Ez alkalommal ajánljuk egyéb italáruinkat is a n. é. közönség figyelmébe: A váci püspöki uradalom, valamint herceg Windischgraetz és Palugyal palackborai; továbbá saját töltésű asztali boraink: Finom v. gyés, Homoki v. gyés, Cifandil, Nemes Kadar s. b., amelyek izre, zamatra és kezelésük tisztaságára, valamint olcsó áraikra nézve utólrhetetlenek.

Kontsek Géza k. r. t.

Nagyjelentőségű szociális problémákról tárgyal Debrecen város törvényhatósági bizottsága Kedvezményes feltételű kölcsönt adnak a házhelyhez juttatottaknak Hosszas vita a külsőség k parcellázása ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt közgyűlést tartott dr. Hadházy Zsigmond főispán elnöke alatt. A bizottsági tagok lassan szállingóztak a közgyűlésre, nem nagyon volt csábító a tárgyalásra kitűzött hatalmas program. Végre egyegyed 10 óra megtelt a padosorok s megnyitotta a főispán az ülést.

Vita az utburkolási program körül

A polgármesteri jelentés kapcsán tudomásul vette a közgyűlés, hogy a város egyik utcáját Rákosi Jenőről nevezik el.

A Debrecen—Hajdúszovát közötti közut helyreállítása kapcsán dr. Fényes Jenő szövegét a város egész burkolási politikáját. Olyan mérnököt kellene alkalmazni, aki tökéletesen ért a burkoláshoz, ismeri a keverési arányt az aszfaltozásnál. Így nem fordulhat elő az, ami a Piac utcán, hogy a félve lerakott burkolat olyan mintha 20 éves volna. Irjon fel a közgyűlés a kereskedelemügyi miniszterhez s kérje ki véleményét, milyen burkolási mód a legjobb s a választ beérkezéig halassza el az ügy tárgyalását. Itt minden burkolási tagnak meg van a maga protektora...

Rimanóczy Béla: Tessék konkrétizálni.

Dr. Fényes: Majd megmondom nyíltan.

Dr. Vásáry István polgármester: A városi tanács tette meg azt a javaslatot, hogy a műszaki hivatal személyzete szaporíttassék. Számítalanszor sürgettük már ennek a határozatnak a jóváhagyását, nem a mi hibánk, hogy nem kapjuk meg. Arra a megjegyzésre, hogy protektorok vannak, kijelentem:

nálam nem voltak, nincsenek és nem is lesznek protektorok, de ellenprotektorok sem.

Kijelentem, hogy a cementnakadám sokkal gazdaságosabb, mint a vizesnakadám, még ha nem volna is 15 évig tartó burkolat. Pedig a vállalkozó 15 évig köteles fenntartani. Méltóztassék megnyugodni, hogy ha anyagi érdekeltséget látok bárhol, én szólok fel ellene napról-napra. A forgalom oly sokat szenved, hogy a Debrecen—Hajdúszovát utzakas kérdés részének cementnakadámval való burkolása nem halasztható. Ignáth Márton: Elég lenne a szovát utra 4 méter széles burkolat is. Amit így megtakarít a város, abból nagyobb szakaszt lehet burkolni a Diószegi uton.

Félegyházy János: Nem szükséges mérnököt hozatnunk az utépítés ellenőrzéséhez. Vannak nekünk hozzáértő mérnökeink.

Borsoss József műszaki főtanácsos: A topeka-burkolat az egész világon jó. Ha jól csinálták volna, jó lett volna a Piac-utcán is, ha viszont nem jó, akkor a vállalkozó viseli a konzekvenciákat. Ami azt az állítást illeti, hogy a pallagi cementnakadám olyan óriási repedések lettek volna, az olyan költséges nagytétel...

Közbeszólások: Jó! Jó! Talált! (Percekig tartó, általános derűlttség.)

Borsoss főtanácsos: ... hogy nem is kell cáfolnom. A cementnakadám ut jóságáról íme, itt van a mérnöki közlönyben egy tanulmány, dr. Fényes bizottsági tag ur is nagy ha-

szonnal forgathatná. (Derűlttség.)

A közgyűlés az előadói javaslatot fogadta el.

Hajdúvármegye hozzájárulást kért ahoz az akcióhoz, hogy vasár- és ünnepnapokon déli 12 óráig tartsák zárva az italméréseket.

Sarkadi István a kompetencia-ia kiadását sürgeti interpellációjában.

Dr. Vásáry István polgármester: Ehez elég fája a városnak nincsen, de ha lenne is, meg kellene téríteni az erdőhivatalnak minden forgalmi áron alul eladott fa mennyiség után az árkülönbözetet, aminek fedezéséről a közgyűlés nem gondoskodott. Míg ez meg nem történik, a városi tanácsnak nem lesz módjában kiadni a kompetencia-fát.

Építési kölcsönt kapnak a házhelyhez juttatottak

A házhelyhez juttatottak háziépítése ügyében beadott interpellációra kijelentette a polgármester, van tudomása arról, hogy a házhelyhez juttatottak javára tulajdonjoguk telekkönyvi bekebelezése nem történt meg. S van tudomásom arról is, — folytatta, — hogy a házhely-csoportok egy részének birtokbaadása már több, mint egy évvel ezelőtt megtörtént. Lehetséges, hogy eme házhelyeken az építkezés megkezdésének akadályául szolgál bizonyos mértékben a tulajdonjog bekebelezésének hiánya, azonban tudomásom szerint vannak módzatok, amelyek mellett

az OFB engedélyt ad arra, hogy a juttatott ingatlanra kölcsönt vegyének fel,

ezért azonban az egyes juttatottaknak maguknak kell az előírt formák között felfolyamodni. Az bizonyos, hogy a kölcsönszerzés sokkal könnyebben mebbe, ha a juttatott ingatlan a juttatottaknak már telekkönyvi tulajdonát is képezné. A tulajdonjog bekebelezése tekintetében intézkedést tenni a városi hatóságok nem áll módjában, azonban a városi tanács február 14-én tartott üléséből feliratot intézett az OFB-hez és kérte az intézkedést tekintetben, hogy **a házhelyhez juttatottak minél előbb telekkönyvi tulajdonjogot szerezhessenek.**

Egyelőre a város etekintetben többet nem tehet. Abban az irányban, hogy akár a tulajdonjog megszerzése után, akár az OFB elterhelési engedélynek kieszaközése után az építkezések mielőbb megindulhassanak, a városi tanács két irányban is tervez intézkedést. Az egyik az volna, hogy a városi betétekből egy meghatározott összeget helyezne el egyik helybeli intézetnél olyan céllal, hogy az méltányos kamattal mellett megfelelő részletekben

háziépítési kölcsönként adassék ki a házhelyhez juttatottak részére.

A másik, hogy a városi Takarékos Hitelintézet szintén kíván lehetőséget feltételek mellett háziépítési kölcsönöket folyósítani házhelyhez juttatottak részére, természetesen mind a két akció elsősorban a kisebb gazdasági egzisztenciák segítésére van tervbe véve.

A közgyűlés a polgármester javaslatát mindkét interpellációra tudomásul vette.

Deák István és társai a külsőségi háztulajdonosok részére is kérték a

legelőbér-fizetés utólagos fizetési kedvezményét.

A közgyűlés elutasítja a kérést.

A megüresedett állások betöltése

Választások következtek most Számellenőri állásra jelölték: I. helyen Bagi István, II. Erdöss Béla, III. Borbély Imre, IV. helyen Preineszberger Andor. Erdöss Béla visszalépett s így Bagi Istvánt 83 szavazattal választotta meg a közgyűlés.

Bagi István helyére I. helyen Nagyházy Istvánt, II. helyen Longauer Istvánt, III. helyen Nagy Istvánt, IV. helyen Preineszberger Andort jelölte a főispán. A közgyűlés 85 szavazattal Nagyházy Istvánt választotta meg.

A központi választmány megüresedett tagsági helyére Debreczeny Barna dr és Lencz Géza dr bizottsági tagokat választotta meg a közgyűlés.

A kónyai és kincseshegy-i ingatlanok parcellázása

A kónyai és kincseshegy-i ingatlanok parcellázását rendelte el az OFB. Javasolja a tanács, hogy a parcellákat nyilvános árverés alá bocsássák és pedig sürgősen. A telepeken létesítendő közutak, salakozott gyalogjárók és az utegyenesítés költségeit a telektulajdonosok fizetik. A Dobozy-temetőtől is árverés alá bocsát a város 5 telket, azzal a kötelezettséggel, hogy azokon legalább háromszobás, villaszerű lakást építesen majd a telek tulajdonosa.

Dr. Debreczeny Barna: Debrecen lakott területe évszázadokon át a város belterületére terjedt csak ki. A múlt században kezdett csak kertes-övé alakulni, ami nagyon helyes és egészséges lett volna, ha tervszerűen történt volna, nem pedig a telekspekulációk miatt szétszórvva. Emiatt nem követhetik nyomom a közművek a kertiségeket. A jövőben meg kell akadályozni a különálló kertiségek alakulását s a meglévő telepekkel kell az összeköttetést megteremteni. Ezt célozza a tanács javaslata, amely a lakásinség enyhítésének szempontjából is kielégítő.

H. Kiss Pál azt kívánja, hogy méltányos áron s ne árverésen adják át a telkeket.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

Vita a régi tégl vető és az Olajútó rendezése körül

A régi Téglavetőt és az Olajútót rendezni akarja a tanács s térkép-felvétel készítését, a lakhatatlan épületek lebontását javasolja.

Dr. Debreczeny Barna a helyzethez képest kielégítőnek találja s elfogadásra ajánlja a tanács javaslatát.

Dr. Juhász Nagy Sándor azt kívánja, hogy konkrétizálja a közgyűlés: gondoskodni óhajt azokról, akik a rendezés folytán elvesztik lakásukat, amíg ez meg nem történik, ne nyuljanak emberi lakásul szó gároló házhöz.

Dr. Vásáry polgármester: Évek óta az ellenzék sürgeti az Olajútó és Téglavető rendezését. Most ez az első lépés a rendezésre, — nem arról van szó, hogy lebontsuk a feje felől valakinek a házat, hanem valamennyire igyekezzünk rendezni a dolgokat s a lakás nélkül maradtak-

ról is gondoskodni kíván a tanács. — s

az ellenzék már szöges ellen-
tétbe kerül előbbi álláspontjával.

A hajlék nélkül maradtakat elhelyezheti a város az épülő 60 egy-szobás kislakásban, a lakások céljaira megnyert gyermekmenhelyen, a szegényház egy részében. Am most csak a helyzetkép felvételéről van szó, meg kell tudnunk, hogy a rendezés folytán hány ember válik lakástalanná, tehát hány számára kell lakásról gondoskodni. Nincs szó helytelen intézkedésről, a tanács javaslatának elfogadása csak a rendezés elvi alapjainak lefektetését jelzi.

H. Kiss Pál javasolja, hogy a tanács elaboratumát egy kiküldött bizottság elé bocsássák.

Dr. Juhász Nagy Sándor: Én sohasem változtattam ebben a kérdésben. A múltban is a lakások kiméltetését kívántam. Ezt a kérdést én csak szociális szempontok szerint fogom fel, a városrendezési és jogi szempontok rendezését jobb időre hagyom. A tanács utabban kétségek nélkül szociális irányú működésbe fogott. Ebben a szellemben méltóztassék a Téglavető dolgát is elintézni.

Dr. Vásáry István polgármester: A rendezés régen sürgetett kérdés, megoldani azonban nem lehetett, mert a tanácsnak nem állott elég lakás rendelkezésére.

A mostani terv csak elvi irányítás adása a rendezés részletes kidolgozásához.

153 lakóház van itt, 360 háznak már van elég hely. Ma még nem tudunk gondoskodni elég lakásról, hogy ennek a 90 lakóháznak a lakóit egészséges lakásban helyeztük el. Addig, amíg ilyen lakások nem lesznek, nem kell tehát attól tartani, hogy tényleges lépés történik a rendezés ügyében.

A közgyűlés nagy többséggel a városi tanács javaslatát fogadta el.

A közgyűlést ezután dr. Hadházy Zsigmond felfüggesztette azzal, hogy azt ma, pénteken reggel 9 órakor folytatják tovább.

Borzalmas vihar Madeira szigetén

London, március 7. Borzalmas természeti katasztrófát jelentenek Madeira szigetéről, ahol tegnap az utóbbi napok állandó esőzései folytán óriási hegyomlás történt, amely teljesen betemette a sziget északi részében húzódó Sanvicenzo völgyet. A sziklagörgeteg előntötte a völgyben fekvő falvakat és mindegyik borzalmas pusztítást vitt végbe. Több ezer tonna sziklatörmelék zuhant a völgyre, amelynek utjai teljesen járhatatlanná váltak. Az első jelentések szerint a hegyomlásnak legalább száz halottja és rengeteg sebesülte van.

A vihar összetört két léghajót

Washington, március 7. A bollingfieldi repülőtéren tegnap hatalmas vihar dühöngött, amely a repülőtéren állomásozó léghajókon nagy pusztítást vitt végbe. Két kisebb kormányozható léghajót a hangár falához csapott a szélvihar s mindkét léghajó teljesen tönkrement. Két másik kormányozható léghajót csak úgy tudtak megmenteni a teljes pusztulástól, hogy mindegyik léghajóhoz 400—400 katonát vezényeltek ki, akik emberfeletti megfeszítéssel tartották a léghajó köteleit.

Nylregyházán a „Tiszavideket” olvassa.

Mindentféle bel- és külföldi

**szén, koksz, tojásbrikett,
tüzifa és Berentei szén**

Retorta bükkszén, kicsinyben és nagyban házhoz szállítva is

Gabányi Sándor utóda

Láng Miklós, Debrecen legrégibb cégénél
a legolcsóbb napi áron beszerezhető.

Csapó-utca 28. szám.

Telefonszám: 4-49.

Mexikó legtekintélyesebb tábornoka csatlakozott a felkelőkhöz

Páris, március 7. A Daily Express jelentése szerint a mexikói kormány helyzete igen súlyosra fordult. Carabeo tábornok, Chihuahua állam kormányzója, aki Mexikó északi részében a legtekintélyesebb katonai vezető személyiség, szintén csatlakozott a felkelőkhöz. Gil elnök és Calles volt elnök többé nem tudják, hogy kik azok a tábornokok, akik hívek maradtak hozzájuk.

Az Associated Press jelentései szerint különben a felkelők Mexikó északi részében egységesen nyomulnak előre, míg a kormánycsapatok szétszóróttan és csaknem mindenütt kisebbségben vannak. Guayucaotól északra különböző vidékeken a felkelők győzelmet arattak. Guayucao városát magát Manzo torradalmi tábornok vezette.

A forradalmárok a kikötőben megszállták a Bolivar nevű mexikói hadihajót. Ugy látszik, hogy a szövetségi csapatok Sinaloa államot kiűritették. Juarez városában, amely a kormánycsapatok kezén van, lázas az izgalom.

A város stratégilag fontos pontjain géplegyvereket állítottak fel.

A szövetségi csapatok egy része elhagyta Juarez városát, hogy elébe menjen a felkelőknek, akik közelednek a városhoz. Az eddigi jelentések szerint a Mexikóban élő ameri-

kaikok életét és vagyonát, úgy a szövetségi csapatok, mint a felkelők tiszteletben tartják.

A mexikói határról leadott jelentés szerint Sonora államban a felkelők Manzo parancsnoksága alatt Navatioáig nyomulnak előre és a Rio Majo mentén tovább nyomulnak előre Sinaloa állam határa felé. Ebben az államban csak gyér kormánycsapatok vannak, úgy, hogy alig tudnak majd ellenállást kifejteni. A kormánycsapatok egyik osztálya St. Louis sonorai város elfoglalására indul, de csak lassan jut előre, mert rosszak az utak és nincs vasút.

Beavatkozik az Unió

Newyork, március 7. Az Egyesült Államokból nagymennyiségű gépfegyvert, municiót, repülőgépet és lovat szállítottak Mexikó városába. A szállítmányt hajón indították utnak, mert a felkelők az északi legfontosabb vasutvonalakat hatalmukban tartják.

A Times newyorki jelentése szerint az El Pazo közelében fekvő Port-Blissben állomásozó amerikai csapatok parancsnoka közölte a juarezi hatóságokkal, hogy kénytelen lesz védelmi rendszabályokhoz nyulni, ha a határon várható harcok veszélyeztetnék az amerikai állampolgárok életét.

Dr Vasáry István polgármester nagy beszéde a MANSz beszámoló nagygyűlésén

Fráter Erzsébetet meleg ünneplésben részesítették a magyar asszonyok

(A Hajdúföld tudósítójától.) A MANSz debreceni osztálya csütörtökön délután öt órai kezdettel tartotta két év óta első nagygyűlését a Széchenyi-utcai dísztermében, melyet szünültig megtöltött Debrecen keresztyén-magyar társadalmának lelkes hölgygárdája. A gyűlés nyitóját emelte dr. Vasáry István polgármester személyes megjelenése, aki a megjelent tagok részéről rendkívül meleg fogadtatásban és ünneplésben részesült.

A közgyűlést dr. Ollinger Béláné elnöki megnyitója vezette be, melyben üdvözölte a polgármestert és kérte, hogy pártfogásával a jövőben is tüntesse ki az egyesületet. Az elnöki megnyitó után Uray Sándor református lelkész, a MANSz igazgatója emelkedett szólásra. Gondolatokban gazdag és költői lendületű szavaiban méltatta az egyesület közszerepében álló díszelnökjének,

Fráter Erzsébetnek korszakalkotó munkásságát

és kiemelte, hogy a jótékonyágáról és páratlan agilitásáról közismert nagyasszonyt legutóbb a Kormányzó részesítette a legmagasabb elismerésben.

Hosszas éljenzés fogadta Uray Sándor bejelentését, majd a résztvevő hölgyek mindegyike egy-egy szál virággal járult az emelvény elé és azt átnyújtotta Fráter Erzsébetnek.

A meleg ünneplésért Fráter Erzsébet meghatott hangon mondott köszönetet.

A közgyűlés további folyamán az egyes csoportok vezetői számoltak be az elmúlt év eredményeiről. Dr. Fráter Pálné kiemelte az irredentalevelezőlapok terjesztésének nemzeti jelentőségét, amelyben igen nagy érdemeket szerzett May Imréné a lapok angliai propagálásával. Ollinger Béláné a MANSz gyermekvédelmi programját ismertette. Nagy helyeslés között jelentette be, hogy a kiváló magyar író, Zilahy Lajos legközelebb lejön Debrecenbe s a MANSz ünnepélyén felolvasást tart.

Általános, feszült érdeklődés közepette emelkedett szólásra

dr. Vasáry István polgármester.

Beszéde elején kijelentette, hogy az elnökü üdvözlésére azért nem válaszolt azonnal, mert évekként ez előtt a MANSz és a polgármester között bizonyos tekintetben hideg volt a viszony. Mivel azonban a beszámolókból látta a debreceni keresztyén-nemzeti irányú asszonyok nagyjelentőségű, hatalmas munkásságát, nem zárkozhatik el a felszólalás elől hogy a város nevében is megneveződjön a lelkes és hazafias munkálkodást.

A feszültség azért volt közöttünk, mert nem ismertük egymást. (Le-

kes éljenzés.) A félreértésnek nem lett volna szabad bekövetkeznie, mivel mindnyájan magyarok vagyunk s a magyarnak meg kell értenie a magyart. Ha el is tántorodik néhanapján, a magyar föld, a magyar buza, a magyar bor és a magyar lélekszeret megint felkölti benne az öntudatot, mely lehetővé teszi, hogy minden magyar testvér egymásra találjon egyszer.

Vásáry polgármester ezután méltatta a MANSz munkásságát s egyben meghajította előtte a legnagyobb elismerés zászlaját.

A zúgó éljenzéssel és szűnni nem akaró tapsviharral fogadott polgármesteri beszéd után Ollinger elnök-nő berekesztette a gyűlést, melynek résztvevői ismételt nagy ünneplésben részesítették Fráter Erzsébet díszelnököt.

A magyar-német barátság válsága

II.

A németek kisebbségi propagandájában a legbántóbb az, hogy a magyarországi német kérdést ellenséges szemmel nézik, mint a többi államét. Csak az olaszokat figyelik nagyobb gyűlölettel. De mélyebben nézve a dolgokat, ezt inkább elismerésnek tekinthetjük. A cseh-német kérdés alig érdekli őket, pedig közel négymillió németről van szó, de őket Németország és Ausztria annyira körülölelik, hogy csak idő kérdése, hogy mikor hullanak az ölkébe s elcseszedéstől nem tartanak. A lengyel kormányval kiegyeztek, a Volgamenti Katalin cárnő-telepeseeknek a szovjet autonómiát adott. Elzásszal nem szabad foglalkozni sokat, ott már megégették a kezüket. A román Maniu-kormányval valami hátréltalan bizalmat előlegeznek s ha az oláhok el is vették a szász egyetem vagyonát s iskoláiknak kisebb államsegélyt adnak, mint a magyar kormányok adták, mégis szívesebben látják a szászokat és svábokat oláh, mint magyar uralom alatt. Az ilyesmivel, mint elmagyarosodott szatmári svábok erőszakos visszamenetelésével, az oláhok igen ki tudják szurni a németek szemét. Igaz, hogy a kipróbált, békebeli pán román Brandseh Rudolfban is jobban megbíznak, mint Gratz Gusztávan és Bleyer Jakabban. A szerbket brüális eljárásuk miatt még erősen támadják, de tisztában vannak azzal, hogy kisebbségeik sohasem fognak eloláhosodni vagy elszerbesedni, ellenben érzik, hogy Magyarországon minden propagandával csak annyit tudtak elérni, hogy kettészakították az itt élő németek lelkét s az átlagos sváb ma nem tudja, melyikhez legyen hű, a magyar hazához-e, vagy a német nemzethez. Érzik, hogy az elmagyarosodás veszedelme nem múlt el azért türelmetlenül velünk szemben. A német közvélemény nem mer annak tudatára jönni, hogy van az iskolánál nagyobb asszimiláló erő — az élet s a 200 év óta sorsközösségben és erős magyar vérkeveredéssel itt élő sváb maga nem akar a magyarságtól elszakadni és ő maga nem erőszakolja a német tanítási nyelv bevezetését. Mindezt érzik a német közvélemény, de nem meri elhinni, mert akkor egész illuzió világa összeomlik.

A német politikai közvélemény barátságtalan magatartása ugyanis ezen mulik. A világháború előtt az államnemzet volt a németiség ideálja s ma a nyelvi nemzet. Ezt a nemzetefel fogást az antant propagálta s miután a háborút megnyerte, győzelemre juttatta az eszméit is. A német állam összetört,

vele a német államnemzet fogalma is. Miután ideálok nélkül egy nép sem tud megélni, a németiség teljesen a nyelvi nemzetek oltárához szegődött. És pedig ugyanazzal az egyoldalú, senki mást meg nem értő fanatizmussal, mint ahogy 15 évvel ezelőtt magára uszította az egész világot államnemzetének imádatával. Az egész német nép helyeselt, amikor a császár kijelentette, hogy „a birodalom testéből semmit”, de a magyarországi svábkérdés annyira nem érdekelte őket, mint a négerkérdés Amerikában. Ezzel szemben a mai német meg se tudja érteni, hogy a lengyel Posen és a francia Lotharingia, hogy tartozhatott valaha is a német birodalomhoz, viszont felháborítja az, hogy a német nyelvtömbhöz tartozó Dél-tirol és Sopron miért nem kiegészítője a német egységnek. És büntudat emészti, hogy azelőtt miért nem törődött többet „nemzeti elnyomás alatt szenvedő” testvérei iránt.

Meg tudjuk érteni, hogy a mai Németország nem engedhet nyelvi nemzeti álláspontjából, mert ha ezt az ideáját is földadja, elveszti azt az összetartó erőt, ami nélkül darabokra hullana s mint ideál nélküli nép, mások szolgátságába süllyedne. Mi nem adhatjuk fel államnemzeti eszménket, mert akkor stabilizáljuk a mai nyomort. Az ellentét tehát kiegyenlíthetetlen. Nekünk a német-barátság nagy érték, de az egzisztenciális érdekeink fontosabbak s miután olyan kormányra, amelyik a régi Németország gondolkodását hozná vissza — nem számíthatunk, bele kell törödnünk abba, hogy a német közvélemény csak azon esetben lesz a magyar törekvések támasza, ha ebből a magyar részére esetenként jelentős hasznot meríthet.

Kászonyi Ferenc.

Lápkihordó

asszonyok

feivételnek a Hajdúföld kiadóhivatalában, József kir. herceg-utca 16. szám.

Felvidéki magyar ember a „Magyar Jövőt” olvassa.

Előadás a Magyar Mérnök és Építő Egyletben

Március 9-én, szombaton este hat órakor a városháza nagytermében a Magyar Mérnök és Építő Egylet debreceni csoportja a korszerű gyakorlati technika alkalmazásáról (az üzlethelyiségek célszerű világításáról, a kirakatok reklámvilágításáról stb.) előadást tart. Előadóként Pili Zoltán budapesti mérnök, a Világítási Technikai Állomás vezetője szerepel, aki felolvasását vetített képekkel teszi szemléltetővé.

A Kereskedelmi és Iparkamara külön felhívja a kereskedők és iparosok figyelmét e tanulságos és érdekes előadásra, azzal a saját érdekében eslekeszenek, ha az előadászon minél számosabban megjelennek.

Előadások a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon

A jövő héttel megkezdődik a Népszerű Főiskolai Tanfolyam hatodik, utolsó előtti hete. A közönség változatlan érdeklődéssel jár el a tanfolyam óráira, ami különösen kitűnik a természettudományi ciklus óráin, amelyeket állandóan nagy publikum látogat.

Ez utolsó héten újabb előadó már nem mutatkozik be a közönségnek. Minden előadás csak folytatása a már megkezdett tárgyak fejtegetésének.

A hetet dr. Baranyai Béla, az egyetem jogtörténeti professzorának előadása vezeti be. Baranyai professzor részletesen és nagy alapos-sággal kidolgozott penzumának hétéfői óráiban tér rá vo taképpen tárgyra, amely a dolog lényege t. i. a függetlenségi nyilatkozat debreceni eseményeire. Kreiker, Preininger és Verzar Gyula orvosprofesszorok akik mind a természettudományi ciklus előadói már megkezdett előadásaikat folytatják, illetőleg fejezik be. A közönség, amely nagy érdeklődéssel hallgatta meg az eseményeket, bizonyára az előzmények kontinuitásait is meghallgatja, sőt mint a ciklus óráin örömmel tapasztaltuk, az érdeklődés állandóan növekvőben van.

A most hétfőn megkezdődő hatodik hét részletes tanrendjét az alábbiakban közöljük

A tanfolyamon e héten 6 óra lesz és pedig:

Hétfőn, 11-én délután öt órakor dr. Baranyai Béla, egyetemi ny. r. tanár: A debreceni függetlenségi nyilatkozat. (1849. apr. 14.) Negyedik óra. (Vetített képekkel.) Folyt. március 14.

Hétfőn, 11-én délután hat órakor dr. Kreiker Aladár, egyetemi ny. rk. tanár, a szemészeti klinika igazgatója: A szinlátás élettana. Negyedik utolsó óra. (Rajzok bemutatásával és vetített képekkel.)

Keddén, 12-én nincs előadás, a terem másnemű elfoglaltsága miatt.

Szerdán, 13-án délután hat órakor dr. Preininger Tamás, egyetemi magántanár, klinikai adjunktus: A bőrbetegségek kórokozói. Második, utolsó óra. (Vetített képekkel.)

Csütörtökön, 14-én délután öt órakor dr. Baranyai Béla, egyetemi ny. r. tanár: A debreceni függetlenségi nyilatkozat. (1849. apr. 14.) Ötödik, utolsó óra. (Vetített képekkel.)

Csütörtökön, 14-én délután hat órakor dr. Probstner Arthur, egyetemi magántanár, klinikai adjunktus:

Fejezetek a fejlődéstan köréből. Harmadik, utolsó óra. (Vetített képekkel.)

Pénteken, 15-én nincs előadás.

Március 10-én lesz az Ispotály 400 éves jubileumának megünneplése

A debreceni református egyház Boncz László által 1529-ik évben alapított Ispotályi Szegénygondozó Intézete fennállásának 400 éves évfordulóján március 10-én, vasárnap hálaadó istentiszteletet és jubileumi emlékünnepelet tart.

Az ünnepek sorrendje a következő: március 10-én délelőtt 10 órakor az ispotályi templomban hálaadó istentisztelet: Kezdőének. Főének. Bibliát olvas és imádkozik: Kolozsváry Kiss László lelkész. Közének. Prédikál és Uri imát mond: Molnár Ferenc lelkész. Énekel: Ury Lajos tanító. D. Kovács Lajos: „Nagy vagy Te Isten.” Utóimát mond: Baja Mihály lelkész. Záróének:

Az istentisztelet után az Ispotály falában elhelyezett emléktábla előtt ünnepély: Uray Sándor lelkész is-

Szombaton, 16-án délután hat órakor dr. Verzar Gyula, egyetemi magántanár: A hallás élettana. Második, utolsó óra.

merteti az Ispotály nagy múltját és századokon át kitejtett emberbaráti munkáját. A város részéről a tanács kiküldöttje szól a gyülekezethez. Hymnusz. Énekl. a gyülekezet.

Délután 5 órakor a Kistemplomban jubileumi ünnepély: Kezdőének. Főének. Bibliát olvas és imádkozik: Szele György lelkész. Énekel a Városi Dalárda: Fichtner XVIII-ik zsol-tár (Præludium és fuga.) Prédikál és Uri imát mond: dr. Baltazár Dezső püspök. Gyülekezeti ének. Dr. Herpay Gábor előadása az Ispotályról. Baja Mihály költeményeiből felolvas. Molnár Ferenc lelkész ismerteti az „Ispotály 400 éves jubileumi alap” történetét. Énekel: a Tanítói Vegyeskar. Utóimát mond és a gyülekezetet megáldja: dr. Révész Imre lelkész. Hymnusz. Énekl. a gyülekezet.

Ibrányban szentként tisztelik a háboru alatt kivégzett katonákat

Már 1906-ban kezdődött a szektariánus mozgalom Nihilizmushoz hasonlít az ibrányiak „szeretet-vallása”

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az ibrányai szektariánusok ügyében megindított csendőri nyomozás — mint már megjutuk — szenzációs adatokat produkált. Megállapították, hogy a primitív gondolkozású emberek között már 1906-ban megkezdődött a „szeretet-vallás” elhívtete, ma már nehéz volna kideríteni. Tény azonban, hogy akadt néhány követője, kik tovább hirdették

a nihilizmushoz sok tekintetben hasonlító tévtanokat.

Érdekes, hogy a szektariánusok egytől egyig felekezeti küllieknek vallják magukat és legtöbbször a református híreiről tértek át a szeretet-vallásnak hitére. Református volt Sz. Berecz János földműves is, aki már 1910 óta szektariánus; és annyira követi a tévtanokat, hogy 1927-ben sorvadásban megbetegedett leányához egyáltalán nem hívott orvost és téntenül nézte szerencsétlen gyermeke szenvedését. Ugyanígy járt el a másik lányával szemben is, aki fejifuszt kapott és több, mint hét hónapi betegség alatt sem tudott kilábalni a betegségéből. Legutóbb pedig alfáját vágta ki, mert csak az Isten tudja megkülönböztetni a férget az egészségestől. Ugyanezzel az indoklással Bérei Sándor 800 szőlőtökét vágott ki.

G. Gégyény András pedig egyik

gyermekét áldozta fel a „szeretet-vallásnak”. Egyszerűen nem hívott orvost gyermeke betegágyához, holott tudta, hogy orvosi beavatkozással megmentheti a gyermekét. Szász Gerzson gyermeke is hasonló okok miatt halt meg. Az alig egy esztendő apróság égési sebeket szenvedett, de mert nem gyógykezelték, elpusztult. De ezek csak kivívott esetek, amelyek azelőtt is, azóta is számtalanszor megisméltöttek.

A „szeretet-vallásnak” egyik legfőbb tanítása, hogy nem szabad fegyvert használni. Ezért bűnnek tartják a katonáskodást is. Azokat az embereket, akiket a harcúterem a fegyverhasználat megtagadása miatt stáláriális uton agyonlöttek, valósággal szentekként tisztelik.

Egyebekben nagyon közömbösen viselkednek minden iránt. Ha lesz kenyér jó, ha nem lesz kenyér ugy is jó, ha meghal valakijük, nagyon könnyen megvigasztalódnak.

Általában hisznek a Kiszmetben, az elrendeltetésben, amely szerint mindennek előre el van döntve a sorsa, amin változtatni nem lehet. Innen van az, hogy a gyermekeik nevelését is inkább a jó Istenre bízzák, mint a tanítóra. Megvetnek minden földi jót, amely szerintük áuforrása minden rossznak. Akad köztük olyan is, aki minden meg-

szorult embert megsegít és lassanként teljesen koldusbotra jut. Hogy mindennek elejét vegyék, a hatóságok most egyszer és mindenkorra le akarnak számolni az ibrányai szektariánusokkal, amely a magyarság faji és nemzeti szempontjából csak káros lehet.

Az Ady-Társaság Babits-ünnepélye

Ismeretes, hogy a debreceni Ady-Társaság március 10-én tartja meg Babits-ünnepélyét a városi zeneiskola dísztermében, este fél 6 órai kezdettel. Az ünnepély iránt, amelynek lényét nagyban fogja emelni az illusztris költő személyes részvétele, — városzerte nagy érdeklődés nyilvánul meg az irodalom és művészetkedvelő közönség körében.

Az ünnepély teljes műsora a következő:

Megnyitó beszédet mond: Ady Lajos elnök. Babits-dalokat énekel: Hoór-Tempis Erzsébet, zongorán kíséri: Szabó Emil. Babits költészetét méltatja: Rédey Tivadar. Műveiből felolvas Babits Mihály. Babits: a) Sugár. b) Zoltár férfigangra. c) Halavány téli rajz. Előadja: Fábrián János, a Csokonai Színház tagja. Babits: a) Aliscum éjjeli lánya. b) Egyszomorú vers. c) A könnytelenek könnyei. Előadja: Szentgyörgyi Mária, a Csokonai Színház művésznője. Műveiből felolvas: Babits Mihály. Helyárok: I. rendű ülőhely 3 P. II. rendű ülőhely 2 P. Állóhely 80 fillér. Jegyek válthatók a Csáthy Ferenc rt. és Hegedűs és Sándor rt. könyvesboltjában.

Két és félevesi börtönre ítélt szőnyegkereskedő

(A Hajdúföld tudósítójától.) A törvényszék Rézler-tanácsa esztörtökön tárgyalta Tury Zoltán debreceni szőnyegkereskedő bűnügyét, aki ellen az ügyészség 9 rendbeli csalás, sikkasztás és magánokirathamisítás vétsége címén emelt vádat. Tury Zoltánnak az utóbbi időben nem ment jól a szőnyegkereskedés és anyagi körülményei nagyon ziláltakká váltak. Több debreceni és vidéki uricsaládtól szőnyegeket vett át javítás végett és azokat a zálogházban helyezte el. Mikor rájötték, hogy a szőnyegekkal nem tud elszámolni, akkor egy kötelezvényt hamisított, amely szerint dr. Hódy Béla ügyvéd hitelre vett át tőle egy 2 ezer pengő értékű szőnyeget és hogy a vevő részletekben fogja a vételárat kifizetni.

A tárgyaláson Tury vallomása alapján a bíróság felmentette őt a csalás és hűtlen kezelés vétsége alól — de elmarasztalta az okirathamisítás és 9 rendbeli sikkasztás vétségében. Hosszas tanácskozás után hirdette ki Rézler Ervin törvényszéki tanácselnök a törvényszék ítéletét, mely szerint két és fél évi börtönre ítélt Tury Zoltán.

Az ítélet ellen ugy az ügyész, mint a vádlott fellebbezéssel éltek.

— Jön! A pénz.

Biciklis

kifutók felvételnek. Jelentkezés a Hajdúföld kiadójában

Halottszállítás autón vidékre is!

A m. kir. Tiszta István Tudomány Egylet klinikai szállítója

Fehértói, Dániel temetkezési vállalkozó Debrecen,

Dégenfeld-tér 4. sz. Telefon nappal 11-85.

HIREK

1929 március 8 (Péntek)

Prot. Zoltán Kath.: Ist. János

Debrecen sz. kir. város közművelődési könyvtára (Déri-múzeum) szeptember 1-től nyitva délelőtt 10-11-ig, délután 4-7-ig, vasárnap délelőtt 10-12 óráig.

A győrvszeriárak közül éjjeli szolgálatot tartanak a következők: Megváltó Piac-u. 18. Arany Egysz. Kossuth-u. 8. Muraközy Piac-utca 72. Magyar Korona Péterfia 10. Nádor Szé. Anna 66. Csokonay Mester-utca 43. — Arany János Csapó-u. 66.

Meteorologia? — Időjárás: Tulnyomonan száraz idő éjjeli fagygal, a légáramlás csillapodásával.

Szarukán Zoltán táblai tanácselnöki kinevezése. Városszerte nagy örömet keltett a hivatalos lap legutóbbi számának bejelentése, mely szerint a Kormányzó a magyar bírói kar egyik legképzettebb, kiváló tagját, Szarukán Zoltán c. kuriai bírót, a debreceni ítélőtábla köztisztviselőjévé álló bíráját ugyanezen táblához tanácselnökké kinevezte. Szarukán Zoltán előléptetése alkalmából a debreceni magyar társadalom széles rétegei keresték fel őszinte szeretkezővívánataikkal.

Rádiósok figyelmébe! A rádióra vonatkozó mindenemű könyv, úgy bel-, mint külföldiek beszerezhetők Csáthy könyvkereskedésében, Piac-utca 8. sz.

Influenzajárvány idején gondoskodjék arról, hogy gyomra és beleit természetes Ferenc József keserűvíz használatával általánosan és alaposan tisztítsa meg.

Jön! A pénz.

Közismert az Aspirin-Tabletták fájdalomcsillapító hatása minden megfázással, megfázással, De nem mindenki tudja, hogy hamisítványok is vannak forgalomban és gyakran pótszereket is kínálnak megvételre. Hogy magunkat káros utóhatásoktól megóvjuk, ügyeljünk Aspirin-tabletták vásárlásánál mindig az eredeti „Bayer” csomagolásra (a zöld szalaggal), mert csak ebben kerülnek forgalomba az eredeti tabletták.

Jön! A pénz.

A hatalmasok gondjait elűzi egy csésze kitűnő bakbavé, mondja egy régi arab óda. Azonban a kávé jó legyen: ilyet a Meinl-cég fióküzletében vásárolhat. Debrecen, Ferenc József-ut 59. sz.

Ujabb fagyhullám

köszöntött be. Ilyenkor egy csésze forró,

aromás tea

valóságos elixir. Ha kifogyott a készlete, siessen a

Meinl-üzletbe:

Queens Blend a legfinomabb indiai uttermésű teafajták keveréke, jellegzetes Darjeeling arómával. A csészében gyönyörű, aranyszínű felöntést ad 1/2 angol font ára P 440.

Meinl Gyula r. t.

Magyar ember a „Hajdúföldre” fizet elő.

Elhíjasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz javítja a gyomor és belek működését és előmozdítja az emésztést. Az anyagcsere-bántalmak gyógyító eljárásainak több kutatója megállapította, hogy a Ferenc József víz-kúra nagyon szép eredményre vezet. Kaplható gyógyszerárakban, drogériákban és üzletekben.

Rádió-műsor. Március 8. Péntek. Budapest. Délelőtt 9.15: A m. kir. honvédegyezred zenekarának hangversenye. Vezető: Friesay Richárd. 12.05: A Temesvári —Kerpely—Polgár-trió hangversenye. 4: Onkel Haus németnyelvű mesédélutánja. 5.40: Gramofonhangverseny. 6.40: Francia nyelvoktatás. 7.25: Egyfelvonásos és költemények. I. Kenessy Péter; Vacsora előtt. Előadja Boócz Lajos és Harsányi Gizi. 8.20: Hangverseny. Közreműködik: Gerő Margit, a Városi Színház operatársnője és Lőrincsi Lajos, az Operaház tagja. Zongorán kíséri: Polgár Tibor. 9.45: Pertis Jenő és cigányzenekarának zenéje a Britannia nagyszállóban. — E cigányzene szünetjében, körülbelül 10.15: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek.

KÜLFÖLD. Bécs (519.9) délelőtt 11 és délután 4: Hangverseny. 5.20: Krajeff dalhangversenye. 5.50: Mozart B-dúr hegedűszonáta 7.30: Willy Burmeister hegedűhangversenye. Berlin (475.4) délután 3.30: A „Wiener Bild” kiállítás megnyitójának ünnepsége. 8.30: Filharmóniai hangverseny. Boroszló (321.2) délután 12.20, 1.45 és 4.30: Hangverseny. 8.15: Szimfonikus hangverseny. Majna-Frankfurt (421.3) délután 4.15: Orosz zene, közvetítés Stuttgartból. 9.30: Rádióénekegyetemen gramofonzene. Prága (343.2) délután 12.30: Hangverseny. 4.25: Katonazene. 7: Nepdalok. 8: Népszerű zene. 9: Hangverseny. 10: Népszerű zene. Róma (443.8) délután 1: Kamarazene. 5: Ének- és zenekari hangverseny. 8.45: A cornellei harangok. operaelőadás. London (358) délután 5.30: Népszerű zene. 7.45: Mozart zongoraszonáták. 8.45: Népszerű zene. 10.35: Szimfonikus hangverseny. Orosz zene. 12: Táncczene.

Rendkívüli közgyűlést tart ma a debreceni Szállodások, Vendéglősök és Kávósok Ipartestületi Szakosztálya délután 4 órakor az Ipartestület kistanácstermében. A közgyűlésen a tulajdonság elleni védekezés módozatairól fog Gaál Endre szakosztályi titkár, a Könyvtári Szakiroda vezetője előadást tartani. Ismertetni fogja, hogy milyen könyveket kell vezetni a vendéglősöknek, hogy az adókövető bizottságoknál is hitelt érdemlően bizonyítani tudják üzemiük jogvedelmét. A könyvvezetés olyan egyszerű, hogy mindenki az előadás alkalmával elcsajátíthatja és igen csekély időt, naponta alig 5 percet vesz igénybe a kereseti adótörvények által megkövetelt könyvvezetés.

A megszólalások közleményei
Péntek—Szombat—Vasárnap:

VIGSZÍNHÁZ

Világfilm!

Főszerepben:

Ramon Novarro és Renée Andorée

Rang és szerelem

Poetikus történet! 8 felvonásban.

Megelőzi:

A detektív

Egy amatőr detektív vidám kalandjai
7 felvonásban. Főszerepben: Karl Dane,
George K. Arthur, Marcelló Day.

APOLLO

Kacagó-est!

Két attrakció!

Max Linder és Bányó Vilma
a főszerepben:

Szerelm bolondja.

Vigjáték 5 felvonásban. Megelőzi:

Harold Lloyd:

Nagymama fiacskája

Uj stilusu komédia 5 felvonásban

URÁNIA

Szombat—vasárnap:

Két és fél óras műsor!

Két rész egy előadásban!

Cinnabar

Kalands regény 15 felvonásban. Főszerepben: Ruth Roland és William Dunoan.

I. rész: A Gordillorák foglya.

II. rész: Akit utólr a nemezs.

Kísérő: Fox Híradó.

Előadások kezdete hétköznap 6 és 8,
vasárnap 4, 6 és 8 órakor.
Az Urániaiban szombaton 6 és fél 9,
vasárnap fél 4, 6 és fél 9 órakor.

METEORBAN

Szombaton:

Preeri lovagja

Arizonai történet Tom Mix főszereplésével.

És a fényes kísérő műsor!

Előadások 7 és 9 órakor.

— Elvesztett váltó. Gyulay Lajos, Szücs Róza és Ruppert Lipót aláírásával egy drb 600 P értékű kitértlen váltó idegen kézbe került. Óva intek mindenkit a váltó beváltásától, miután annak megsemmisítésére a hivatalos eljárást folyamatba tettem. Gyulay Lajos.

Balázs Árpád magyar nótáestélyére jegyek már válthatók Antalfynál.

SZÍNHÁZ

Csokonai-színház műsora:

Szombat bérletszűnet: Párisi divat. Vasárnap délután fél 4-kor mérsékelt árral: Az utolsó Verebely-lány. Timár Ila — Ferenczy Marian.

Vasárnap este bérletszűnet: Párisi divat. Hétfő A) bérlet: Az élő holttest. Kedd B) bérlet: Horváth Nusi vendégelőléptével: Tul a nagy Krivánon.

Szerda délután 3-kor ifjúsági előadás: János vitéz. Szerda este C) bérlet: Kőszeghy Teréz, Ábrányi Margit, Somló József és Krompach István felléptével: Pillangó kisasszony.

Csütörtök délután 3-kor olesó zóna-előadás János vitéz. Csütörtök este D) bérletben: Pillangó kisasszony. — Opera. — Kőszeghy Teréz, Somló József, Ábrányi Margit vendégelőléptével. Pénteken bérletszűnetben bemutató-előadás Tűzek az éjszakában. Ünnepi díszelőadás.

Párisi divat! Timár Ila és a görög ruhát a Kovács nővérek műhelyében készítették.

A színháziroda hírei:

Még csak három napig szerepel műsoron az eddig táblás házakat vonzott:

PÁRISI DIVAT

„Télen nagyon hideg van”, de a Párisi divat előadásán forró hangulat uralkodik!

„Ugye, felhív telefonon?” és rendeljéget a Párisi divat előadására? Nemesak Párisi divat, de debreceni divat is a színházba járás!

Timár Ila és Ferenczy Marian együttessel fellépés az

UTOLSÓ VEREBÉLY-LÁNY

vasárnap délutáni mérsékelt áru előadásán! — Jegyváltás!

Hétfőn este A) bérletben utítja fel a színház Tolsztoj világhírű költő alkotását, az

ÉLŐ HOLTTEST

című nagyhatású drámát, melyet most a budapesti Neuzeti Színház is újból felvett műsorába. Annak idején a német színpadokon Moissi-val adták sokáig, nálunk Törzs Jenő és Odry Árpád főszereplésével szerepelt hosszú időközön át játékkrenden. — A Csokonai-színház kiváló szereposztással: Thuróczy Gyula, Csapó Mária, Ferenczy Marian, Vajai Magda, László Gyula, Lázár Tihamér, Szigeti Jenő felléptével hozza színre az

ÉLŐ HOLTTEST

c. Tolsztoj-dramát. — Jegyeket már lehet váltani!

Kedden B) bérletben Horváth Nusi, a debreceniek régi kedvenc-primadonnájának vendégjátékával:

TUL A NAGY KRIVÁNON.

Az öreg tót Tamás Benő parádés szerepe. — Jegyváltás!

Szerdán C), csütörtök este D) bérletben kerül műsorra Puccini operája:

PILLANGÓ KISSASSZONY.

Arra a hírre, hogy Kőszeghy Teréz, Somló József, Ábrányi Margit és Krompach István újból fellépnek, valóságos ostrom indult meg a jegypénztár ellen s így a színház úgy intézkedett, hogy előjegyzés helyett a pénztár már most árusítsa a jövő szerdai és csütörtöki jegyeket! — A t. bérlek abban a kedvezményben részesülnek, hogy minden ráfizetés nélkül élvezhetik ezt a kiváló fővárosi operaelőadást.

Szerdán és csütörtökön délután 3-kor: János vitéz. — Az előadás érdekessége lesz, hogy a francia ki-

Patkányt,

egeret, poloskát svábbogarat azonnal írthat törvényesen védett kiváló minőségű irtószerez. Nagyon olcsón kapható:

STERN festéküzletében

Plac-utca 10. (Bikával szemben.)

Saját érdekében győződjön meg.

Megérkeztek a világhírű

uj típusu **FORD** autók.

Nyitott, csukott, 2 és 4 ajtós kivitelben, valamint teherauto alvazak.

Tetszetős külső, utólréhetetlen konstrukció. A világ legjobb anyaga és a napi 6000 drb gyártás

garantia arra, hogy Ön lényegesen olcsóbban kaphat tőlünk egy új típusu

FORD autót,

mint amennyit az megér. Megtekinthető a Magyar Mezőgazdak Szövetkezete

autorizált FORD képviselőjénél, Debrecen, Hunyadi utca 13. szám. Telefon: 7-97.

rálykisasszonyt és Iluskát is Timárlla játsza. — Jegyek vasárnapról a rendes pénztárnál!

Kardoss Géza rendkívül nagy ambícióval rendezti Földes Imre nagylatásu irredenta drámájának, a

TÜZEK AZ ÉJSZAKABAN

e. slágerdarabnak előadását, melynek bemutatója március 15-én lesz!

Kardoss Géza a sugó grandiózus alakját viszi színpadra a

TÜZEK AZ ÉJSZAKABAN

e. Földes-dramában!

Meghívó.

A Derecskei Közgazdasági Bank Részvénytársaság

1928 évi rendes közgyűlést

Derecskén az intézet hivatalos helyiségében 1929. március 16-án délelőtt fél 11 órakor tartja, melyre tisztelt részvényeseinket ezúton hívjuk meg.

TÁRGY:

1. Az igazgatóság jelentése az 1928-ik üzletéről, a mérleg- és eredmény-számla megállapítása és határozathozatal a tisztán nyereség felosztására nézve.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése tárgyában.
4. Felügyelő-bizottsági tagok 1 évi időtartamra való megválasztása.

Derecske, 1929 március 4.

A Derecskei Közgazdasági Bank Részvénytársaság Igazgatósága.

Figyelmeztetés: A mérleg és jelentések a mai naptól kezdve a bank hivatalos helyiségében Derecskén megtekinthetők. A közgyűlésen csak azok a részvényesek bírnak szavazati joggal, akik részvényeiket a társaság pénztárnál Derecskén vagy a Debreceni Első Takarékpénztárnál Debrecenben, a közgyűlés előtt három nappal, tehát 1929 március 13-ig letették.

Tört részvények tulajdonosai csak együttesen és csakis közös képviselő útján gyakorolhatják közgyűlési jogukat olyan módon, hogy csupán 10 pengő névértéknek megfelelő részvények igényelhetnek együtt egy szavazati jogot.

Mérleg-számla 1928 december 31-én. Vagyonszám: Készpénz és girokövetelések 2261.91 P. Váltó követelések 540.555.— P. Folyószámla adások 3744.14 P. Értékpapírok 242.55 P. Felszerelés 750.— P. Átmeneti tételek 4841.07 P. Összesen: 552.334.67 P. Teher: Részvények 50.000.— P. Tartalékalap 250.— P. Betétek 68.938.07 P. Folyószámla hitelezők 2.121.83 P. Visszleszámitott váltók 417.830.— P. Fel nem vett osztalék 17.42 P. Átmeneti tételek 10.904.54 P. Nyereség 2272.81 P. Összesen: 552.334.67 P.

Eredmény-számla 1928 december 31-én. Veszteség: Kamatterhek: takarékbetétek után 4206.06, visszleszámitott váltók után 31.081.91 P. 35.281.97 P. Fizetések 5.083.04 P. Költségek 4670.33 P. Jótékony adományok 57.— P. Adók és illetékek 391.40 P. Leírások 612.33 P. Nyereség 2272.81 P. Összesen: 48.368.88 P. Nyereség: Nyereség áthozat az 1927. évről 28.65 P. Kamatjövendelmek 48.199.52 P. Juttalékok 140.71 P. Összesen: 48.368.88 P.

Derecske, 1928 december 31-én. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság.

767/1929. szám.

Hirdetmény

Nyírábrány községben a legközelebbi országos vásár (kirakó- és állatvásár) 1929 évi március hó 14-én (csütörtökön) lesz megtartva.

Vészmentes helyekről mindenféle állatfelhajtható, ha szabályszerű marhalevéllel van ellátva.

Vasutállomás helyben.

Nyírábrány, 1929. évi március hó 6-án. Községi előjáróság.

5081-1929. VI.

Hirdetmény

A városi tanács közhírré teszi, hogy a m. kir. belügyminisztérium a következő versenytárgyalási hirdetményt becsatolta ki:

Pályázati hirdetmény

A m. kir. belügyminisztérium nyilvános versenytárgyalást hirdet Debrecenben a Wesselényi-utca és Irinyi-utca sarkán építendő magy. kir. esendörkerületi parancsnokság épületéhez szükséges összes építési munkák vállalatba adására, éspedig:

Föld-, kőműves-, elhelyező-, vasbeton-, vas-, desz., tetőfedő-, bádogos-, műkö és műköszobrász-, kőfaragó-, burkoló-, asztalos-, lakatos-, mázó-, üveges-, vászonredőny-, amerikai tölgyfa padozati, kályhás-, szobafestő-, kárpitos-, vízvezeték és csatornázási villanyvilágítási-, csenőző és villámhárító berendezési munkálatokra.

1. Ajánlat akár összmunkára, akár külön-külön munkanemekenként is tehető és csakis eredeti béteggel ellátott úrlapon.

A kiírási művelet teljes példányoként önköltségi áron Gerlóczy Gedeon tervező építész irodájában (IV., Városház-utca 4.) szereshető be d. e. 10 és 13 óra között, ahol a szükséges műszaki felvilágosítások is megadhatók.

2. Összmunka esetében csakis olyan építőmester, illetve építőipari cég ajánlata vétetik figyelembe, akik igazolják, hogy a munka zömét kitévő föld-, kőműves és elhelyező munkákat saját maguk végzetik el háziállatosan alvállalkozó bevonása nélkül.

Az ajánlatok közzétételére felbélyegezve és cég-szerűleg aláírva és legkésőbb 1929. évi március hó 18-án déli 12 óráig nyújtandók be zárt és lepecsételt borítékban a m. kir. Belügyminisztérium esendőrségi osztályához (I. Vár, Uri-u. 53. I. em., 39 számú szoba) a következő felirattal:

„Ajánlat a m. kir. debreceni esendörkerületi parancsnokság épületének munkáira.”

Bánatpénz gyanánt az összmunkánál az ajánlati összeg 5%-a, míg részletmunkánál 2%-a teendő le az állampénztárnál vagy adóhivatalnál.

A bánatpénz letételt igazoló cismervény vagy annak hiteles másolata az ajánlatához csatolandó.

Késve érkezett, vagy bánatpénz letétele nélküli, vagy pedig utóajánlatok és a kiírási feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe egyáltalán nem vétetnek.

Építető fenntartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők között, — tekintet nélkül az ajánlati árakra, saját elhatározása szerint szabadon választhasson, vagy akár új pályázatot is hirdethessen. Fenntartja továbbá magának azt a jogot is, hogy egyes munkanemeket, akár részben, akár egészben is kivehessen, esetleg a munkákat megosztva adja ki.

Egyik ajánlattevőnek sincs joga a netalán felmerült költségei vagy elmaradt haszna címén a pályázatban való részvételből kifolyólag és bármilyen néven nevezendő jogcímen hármiméretű megtérítést igényelni.

3. Mindazon ajánlattevők, kik a kiíró hatóság részére munkát még nem végeztek, igazolni tartoznak, hogy önállóan mily közmunkát, vagy nagyobb magánmunkálatot hol végeztek. — M. kir. Belügyminisztérium.

Debrecen, 1929. év március hó 4.

Városi Tanács

MINDENT

nem tehetünk a kirakatokba, de az alábbiakban közöljük rendkívül olcsó, tájékoztató árainkat

- Saját készítésű koverko felöltő P 68 tól
- Mindennapi viselésre tartós szöv. öltöny P 36-tól
- Sötétkék kamgarn öltöny . . P 45-től
- Férfi sport öltöny rövid vagy hosszú nadrággal P 44-től
- Férfi sport nadrág P 13-tól
- 14-16 éves fiuknak való öltöny P 32-től
- 8-10 éves fiuknak való ruha P 14 től

Cégünk csak valóságot hirdet, tessék erről vételekényszer nélkül meggyőződni!

Cégünket kérjük nem összevéteszteni! Férfi fiuruha nagyruházunk a

Bika-szálló
épületében van.

Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfi, fiuruha áruháza

Nem trükk. Valóság!

Meleg,	S	árból
barátságos,	Z	
tisztla	O	20
	B	
	N	
Bőséges,	É	árból
izletes,	T	
házi	K	10
	C	
	Z	
	S	
	E	
	S	
	I	

engedményt kap Ön, mint ezen lap előfizetője BUDAPESTEN a **Park Nagyszállodában, VIII, Baross-tér 10.**

TÖZSDE

A pengő Zürichben 90.65^{1/2}

Budapest 90.65 és fél, Berlin 123.37, Newyork 520, London 2523.12 és fél, Páris 20.30 és háromnegyed, Milano 27.23, Prága 15.40, Belgrád 9.12 és háromnegyed, Bukarest 3.09, Bécs 73.08, Amsterdam 208.27 és fél.

Gabonatözsde.

A készrúpiacra a kínálat egyre tartózkodóbb, a tözsdeidő elején a nyolcvan kilogramos búzát 26.10—26.60 pengővel jegyezték származás szerint. A rozs első árfolyama 23.20—23.30 pengő volt.

A liszt- és őrlménypiacon az árak nem változtak.

A takarmánycikkek piacán a legeltetés megkezdésének lehetetlensége miatt nagyon

érezhető már a takarmányhiány növekedése. A zabért 28.75—29.90 pengős áron keresték minőség szerint. A zab ára 25.30—25.90 pengő között mozgott. A takarmányárpa 25.60—26.35 pengő között került forgalomba.

4555—929. II.

HIRDETÉNY.

Az Országos Földbirtokrendező Bíróság 1929. évi február hó 4-ik napján tartott ülésében kelt 60625—1928. O. F. B. szám ítélettel rendelkezett Debrecen sz. kir. város megváltási ügyében Wolff Lipót és Fiai cég kérvénye folytán. Az ítélet a városi kiadóhivatalban (Városháza, földszint 9. szám alatti) 15 napi közszemlére van kitéve és e határidő alatt bármely érdekelt által megtekinthető. Debrecen, 1929 március 4. A városi Tanács.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 10 szolg 30 fillér és egyszerre három reggeli lapban jelenik meg.

Vastagabb betűkkel szedett szavak duplán számítatnak. — Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

Apróhirdetésekre felviágosítást a 3—48. telefonszám ad.

LEVELEZÉS

Benősülés

Által körorvosi állást és készpénzhozományt kaphat ízr. 30—35 éves orvos. Cim a kiadóban. 4661

Férjhezmenendők
házasulandók erdők dj-nek Ugy. nokságnél. Bthányi 13, az udvarban, hol állandóan több jó parti van előjegyezve. 4897

KIADÓ LAKÁS

Kiadó
Árpád-téren modern 1 szoba, konyha, speiz, villany, vízvezetékek ellátott lakás eljére. Értekezhetni Voith fűszerüzletében, Árpádtér. 428

Péterfia-
utca 2. számú házban aprilish ó elsejére kiadó kettő szoba, előszoba, konyha, kamra és mellékhelyiségek-ből álló lakás. Értekezni lehet: Dr. Nagy Samu ügyvéd irodájában délután három és hat óra közötti időben. Péterfia u. 2. 429

Kiadó
azonnal szép világos pincszoba, konyha. Teleki utca 27. 436

Kiadó lakás!
Két szoba, hálófülke, előszoba, fürdőszoba, konyha, kamarás utcai lakás május 1-re kiadó. Megtekinthető d. e. 10—12 között. Sas utca 4. I. 437

Egy
vagy két butorozott szoba kiadó. Király u. 5. II. emelet, telefon 961. 1723

Különbejárati
szépen butorozott szoba 1—2 személynek ellátással is kiadó. Rosenberg, Sas u. 2. 4878

Egy
Különbejárati
butorozott szoba kiadó — Bethlen-utca 3. 2-ik ajtó. 439

Kapualatti
különbejárattal egy utcai butorozott szoba azonnal kiadó Széchenyi ut 24. 4913

szoba, konyha március 15-re kiadó. Ugyanott egy szürke üvegezett konyhaszekrény eladó. Kigyó u. 29. 1729

Egy
szép utcai butorozott szoba, különbejárati, kiadó. — Kigyó utca 29. 1726

Elegánsan
butorozott különbejárati szoba, előszoba, fürdőszoba lakásnak, rend lőnek, irodának alkalmas, kiadó Hatvan u. 50. 4712

Csinosan
butorozott szoba kiadó, Széchenyi utca 13. 1531

3 szobás
modern lakást keresek a központon május elsejére. Cim: Merinó posztóúti eiben. 4903

Egy
szoba, fél konyhával azonnal kiadó. Késes utca 76. 1721

Utcai
2 szoba, veranda, konyha, előszoba azonnal kiadó. Magos utca 4. 1705

Kvártélyos
külön szobába felvétetik. Vigkedvű Mihály utca 63., utolsó ajtó. 1706

Kiadó
villamos megálló mellett 1 szobás előszoba, zárt verendás, azonnal beköltözhető. Értekezhetni Gazdák Bankja, Kossuth utca. 1713

Csinosan
butorozott szoba kiadó. — asztali sparhet eladó. Török Bálint utca 25. 417

Kiadó
egy pincszoba és egy konyha. — Ugyanott eladó ablakok. Kigyó utca 13. 1702

Kiadó
2 szobás modern lakás május elsejére keresztyén uri családnak. Arany János u. 33. 431

Nagyállomásnál
háromszobás komfortos utcai lakás májusra kiadó. — Werbőczy nyolc. 1727

Két
szoba, előszoba, konyha, kamara március 15-től kiadó. Erős Lajos u. 5-B. 1720

Lakások
két modern emeleti szobákkal, boltok, raktárak, műhelyek azonnal kiadók Sümeginél, Csapó utca 11. 1730

József kir. herceg-u.
13. sz. utcai lakás kiadó. — Csapó u. 9. sz. nagy műhely kiadó Értekezhetni: Gyermekmenhely gondnoki lakás. 414

Vároddának,
irodának, műhelynek két tágas szoba azonnal kiadó. Szent Anna 29. 419

Komlóssy-uton
vagy erdősoron 1 vagy 2 szoba konyhás nyári lakást keresek. Ajánlatot a kiadóba. 408

3 szobás

VÉTEL

Vashordókat,
benzint és petróleumost veszünk. Széchenyi u. 22. 4883

KERESLET

Németül
levelező férfi vagy nő munkaerőt keresek fél napi munkára fizetés megjelöléssel „Állandó” jellegére e lap kiadóhivatalába küldendő. 430

ÜZLETEK

Csapó
utca lagförgalmasabb helylén üzlethelyiség azonnalra átadó. Popper, Csapó 28. 485

Hajdusoboszlón
eladó vagy kiadó pékség lakásnak, esetleg társ lesz. Tóth Sándor kereskedő. Kálmántér. 4882

Két
nagy műhely kiadó jó pékség, asztalosnak, autógárásnak. Miklós utca 53. Tuma. 4901

ELHELYEZKEDÉS

Nyugdíjas
tisztviselőt, jó megjelenésű keresztyént, fix és jutalékkal felveszek. Altmann, Péterfia 8. 4884

Ügyes
masamódeánt március 15-re felvesz a „Csillag” kalapszalonn. Csapó u. 5. 4875

Szabad majoros
családost, ki baromfi nevel, fia disznót őriz, személyesen jelentkezzen pénteken 8—12 óráig Weisz fűszerüzletben, Deák Ferenc utca sarok. 1730

Tanulókat
felvesz Fekete gépjavító műhely, Hadházi utca 18. 1482

Magas fixfizetéssel
és jutalékkal elemi ágazatunkba gyakorlatlalt bíró agi is biztosítási üzletszerzőket felveszünk. Phönix, Simonffy utca 1. 441

Gazdasszonyoknak
jól főző intelligensebb nő felvétetik azonnalra is. Baál Vilmos gazdaságában, Ujfehértó. Írásbeli ajánlat, vagy személyes megkeresés fenti címre. 427

Fűtő készítő
nők jelentkezzenek Molnár szőnyeg és kézimunka üzletében, Piac 45. 4893

Tanulóleányok
nőiszabószaghoz felvétetnek. Sing rné, Nagyvárad utca 4. (volt Szív u.) 4096

Jó megjelenésű,
csinos leány cukrászdába azonnalra felvétetik. Jelentkezés Hatvan utca 1. Martin. 443

LAPKIHORDÓK
azonnal felvétetnek a Hajdúföldnél.

Jó megjelenésű
urak fix és jutalékkal felvétetnek, Szent Anna 6. keresztépület. 4894

Intelligentes
Deutsches Fraulein wird gesucht zu 2 Buben. Mező Armin Batthyány gésse 17. I. I. 4. 4895

Cépléni
tanulnők Széchenyi utca 26. 4911

Vendégl 1
főzést értő fiatal keresztény családtalan pár lőcsenek kevés kaucióval ingyen konyhahasználattal felvétetik. Csillag vendéglő Derecské: 4008

BICIKLIS
kifutók felvétetnek Jelentkezés a Hajdúföld kiadóhivatalban.

Mosónő,
jobb házakhoz járó, felvétetik. Lefkovicz butoráruház Püspöki palota. 4909

AJÁNLAT

Kalapok
olcsón beszerezhetők, gyors átalakítás Csobánál, Cserépes utca 16. 1728

Poloskairtást
ciángázal és szabadalmazott szerrel felelősséggel vállalak. Poloskaszer és patkányszer kapható. 8-41. telefont tessék hívni. Kossuth utca 47., Nánássy. 4876

Kölcsönöket
folyósít házakra, földekre. Betétekre magas kamatot ad Gazdák Bankja, Kossuth és Batthyányi utca sarok. 1715

Karikagyűrűt,
ékszereket legolcsóbban ad és javít Varga ékszerüzlet, Mester u. 12. 4847

Paneth
bodegában 1 kg. kolbász P 2.80, 1 kg. nyári szalámi 3.60, kis virtsi párja —.18, nagy virtsi párja —.36. 4866

Zongorát
készíték, hangolok, javítok. Rakovszky zongorakészítő, Péterfia 42. 1716

Autót, motorkerékpárt, traktort
és mindennemű gépeket precizen és olcsón javít Gáll János gépműhelye. — Szepességi u. 28. sz. Kocsikat garagirozok. 420

Építkezésekhez
kölcsönöket legelőnyösebben folyósítunk. Debreceni Bankház, Miklós u. 7. 1677

Konyhaszekrények
vadásutaják, zomancirozva, felvasalva, 45 pengőtől, vitrinek, Shöberágyak, — antik szekrények, órák, kandeláberek, facillárok, magános butorárok és mindenféle ingóságok a legjutányosabban kaphatók az Ingóságközvetítőnél. 1619

Gépszurt,
endlízzet, gombáthuzást: Fenyő Sándorné fehérmű és iparművészeti szalonjában, Piac utca 26-b. 4783

Házikoszt
elsőrendű izletes háromfogásos ebéd 0.90, négyfogásos 1.20 fillér. Abonensék elfogadtatnak. Ujháziné, Varga utca 24. 1565

5—6—7 hl-es
prima hordókat cserélnék 20—30 hl-es szintén prima ászok hordókért. Cim a kiadóban. 410

Zongorát,
németet tanítók legolcsóbb tandíjjal. Thaly Kálmán u. 12. 4858

Margit-lúrdó
mestere levélhívásra házhoz megy tyukszemet vágni. Gozár Miklós, Fazekas Mihály-u. 6. sz. 398

Ezüst ridkűlők
bélélését, keztyűk tisztítását, javítását, béli keztyűk készítését egy nap alatt vállalom. Kossuth-utca 58., keresztépület. 259

Legolcsóbb
tűzőanyag, szagtalan köles és salakmentes Berentel szén, mely a borsodi szénnek között legjobb házi tüzelésre. Kapható Gabányi Sándor utóda cégnél házhoz szállítva is. Csapó-utca 28., telefon 4—49.

Falborok
saját terméssel édes magasfokú és új literenként is a legolcsóbb napi áron. — Arany János-utca 30. Blazsek.

Gallértisztítás
tűkőrfennel 8 filléért — Libáudynál, Péterfia utca 4. szám. 253

Ingoket,
férfi és nőit és mindenemű fehérműt, ágyhuzatokat mérék után készítek és javítást is vállalom 50 fillértől feljebb, ingek 80 fillértől 2 pengőig. Belényesné Darabos u. 53. negyedik ajtó

Korékpárok
eladása és szakszerű javítása Nagy műszerésznel, Simonffy utca 16 Telefon 663. 317

MangaHoa
tenyészkocák és választási malacok aphasok a tenyészállatvásáron nagy nyert te nészetekből származó szülők után nevelve. Engel, Piac-utca 52. ékszerüzlet. 4900

Bor,
k tünő zamatu, 5 liter vételnél — 64, literenként 68. Dénesnő, Cegléd-utca 22. 4906

ELADÁS

Eladó
egy tengeri görő. Thaly Kálmán utca 4. sz. 310

Mahagoni
Empire-szalonn berendezés halványk k selyem kárpittal tizenhat darabból áll, eladó. Cim a Hajdúföldnél.

Szabolcs megyében
nagy b mennyiségben széna van e adó. Bővebbet a szerkesztőség

Eladó
boroshordó, aszokfa, 2 ruhaszekrény, ágy sodronnyal Honvéd utca 9-b. 440

Mangalloa
tenyészkanok, 14 hónapokak, országosan törzskönyvezettek. gyönyörű, kifejezett a latok eladók. Engel, Piac utca 52. ékszerüzlet.

Több
vagon 1-a. széna napi áron eladó. Értekezni Nyiregyháza, Boesckay u. 54. szám alatt. 438

Eladók
elköltözés miatt butorok, konyhaberendezés, — nagy szekrény. Timár utca 50. 4831

Szalongarnitúra
szekrények, villanyluster, zsiros bődön eladó. Thaly Kálmán utca 14. 434

Mosoda
és vegytisztító eladó, — egészséges üzemben, szép lakással. Cim a kiadóban. 4859

Fényképezőgép
6x9-es roll filmes börtáskával és képekidolgozószóval teljes felszereléssel. jutányos áron eladó. Percec-utca 18., keresztépület. 1598

Ebédliasztal
eladó. Piac utca 58. II. em. II. lépcső. Rottler. 426

INGATLAN

Házhelyek
eladók kedvező fekvéssel. Értekezhetni Baross utca 15., Kovács. 1724

Maróthy
utca 7. alatt modern négyszobás családi ház eladó, esetleg bérbeadó. Értekezés Benkő főügyésznel. — Vármegyeházán. 1725

Eladó
modern új ház, 30 évig adómentes, két utcára nyíló azonnal beköltözhető. Hortobágy u. 34. 1729

Villatellek
Komlóssy utca elején szálló, gyümölcsös eladó. — nemes Deseő, Kossuth 16. 1708

Ujonan épült házak!
Tégláskert, Basahalom utca 21. alatt caa 500 □-l területtel 1 szoba, konyha, kamara, téglából építve ez év május havában teljesen lakható állapotban átadva kedvező fizetési feltételek mellett eladók. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8.

Eladó ház!
Józsa községben 604 □-öles házias belsőség kovács műhellyel, az ország-utchoz, azonnali átadással eladó. Értekezhetni lehet a község-házánál. 432

Eladó
két hold szőlő a hadházi Paradicsom kertben. Értekezhetni Waldmann Albert, Debrecen, Széchenyi utca 37. 4854

Könyök utca
6. számú családház beköltözéssel, nagy udvarral, istállóval tizenötzer pengőért eladó. 4699

Késes utca
4. számú családház beköltözéssel tizenötzezer pengőért eladó. 4710

Eladó
o Bodán a IV. dűlőn 2 nyias jókarban levő faj szőlő, tiszta téglá épület, 2 szobás, pincés, nyaralónak igen alkalmas hely. Értekezni lehet Késes-utca 80. szám., Szabó Józseffel. 310

Onossay utca
17. sz. ház, 325 öl, két lakással, péküzlettel és műhellyel, istálló, gyümölcsös stb. eladó. Bővebbet Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth u. 8.

Kemény utcában.
Kucik-telepen szoba, konyha, kamarás ház stállóval 171 öl, február 15-én való beköltözéssel kedvező áron és fizetési feltételekkel eladó. Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet, Kossuth utca 8.

Eladó
Arany János utca 46. szá u nagyfrontu ház, 4898

VEGYES

Lakást
és 20 pengő jövedelmet kap ügyes férjzett takarítónő. Arany János 20. 1731

Angol, francia, német
anyanyelvű diplomás tanerők tanítanak a Fejlesztőiskolában, József kir. herceg u. 12. 4456

Tejostornokomat
pü pöki palotába újból megnyitottam Szives pöti fogást kér Tulaido os. Ugyanott tanulóleányok felzetese elvétetnek és cukorgyári lámok 442